

„Kancelářským krysám“ stačí voda z kohoutku, dělníci mají nárok na minerálku

14. 7. [Daniel Morávek](#)

Vedra, která dusí Česko, stěžují činnost mnoha pracovníkům. Zaměstnavatel má přitom za povinnost zajistit zaměstnancům přístup k pitné vodě a v případě náročnějších profesí jim i poskytnout ochranné nápoje.

Každý podnikatel musí svým zaměstnancům zajistit na pracovišti přístup k pitné vodě. V případě extrémně horkých dní či fyzicky těžších zaměstnání však voda z kohoutku nestačí a zaměstnavatel musí pracovníkům poskytnout i ochranné nápoje, tedy různé minerálky či iontové drinky. V případě nedodržení pitného režimu pak hrozí až milionové pokuty.

Pitnou vodu musí poskytnout všichni zaměstnavatelé

Teploty v Česku lámou v poslední době jeden rekord za druhým a ani předpověď na příští dny neslibuje větší ochlazení. Přestože bývá léto především dobou dovolených, řada zaměstnanců neodlétá někam k moři, nýbrž zůstává pracovat. Právě jim vysoké teploty v tomto období ztěžují práci, přičemž je na podnikateli, aby svým zaměstnancům zajistil takové podmínky, které umožní bezpečný výkon práce. Mezi tyto povinnosti se řadí i zajištění pitné vody na pracovišti. Zde se však musí rozlišovat mezi „běžným“ poskytováním nápojů v rámci pitného režimu zaměstnance a zajištěním tzv. ochranných nápojů.

Ačkoli řada firem už dnes zpřijemňuje zaměstnancům jejich pobyt na pracovišti poskytováním celé řady nápojů zdarma (minerálky, džusy, čaje či kávy), nejedná se o povinnost danou zákonem. Společnosti se proto nemusí obávat nějakých sankcí, pokud každý den nezajišťují svým zaměstnancům šťávu z čerstvých červených pomerančů. "Podle platné právní úpravy totiž ke splnění povinnosti postačuje, pokud zaměstnavatel umožní svým zaměstnancům přístup k dodávkám pitné vody v dostatečném množství pro pitný režim (a hygienu) pro všechny zaměstnance," upřesnila serveru Podnikatel.cz Petra Sochorová z advokátní kanceláře [Havel & Holásek](#).

Postačuje tedy, mají-li zaměstnanci k dispozici pitnou vodu z kohoutku. Tuto povinnost upravuje nařízení vlády č. 361/2007 Sb. Vychází se přitom z obecného předpokladu, že ztráta tekutin snižuje pracovní výkonnost a zvyšuje riziko pracovních úrazů. Těm má za povinnost zaměstnavatel zajištěním pitné vody předcházet. Nejde však pouze o tekutiny, které pracovníci mohou pít, ale též o vodu, kterou lze použít při zranění zaměstnance a poskytování první pomoci. [Čtěte více: *Není pítí jako pítí - některé může zaměstnanci podrazit nohy.*](#)

Ochranné nápoje (ne)jen pro vybrané profese

Jiná situace však nastává, jestliže má podnikatel zaměstnance, kteří jsou vystaveni vyšší tepelné zátěži, jež překračuje hygienické limity. Těmto pracovníkům pak musí zaměstnavatel zajistit podle zákoníku práce ochranné nápoje, a to bezplatně a podle vlastního seznamu. Hygienickým limitem se v tomto případě rozumí ztráta tekutin z organismu potem a dýcháním, která přesahuje 1,25 litru (70 % tekutin) za osmihodinovou pracovní směnu. Samotný ochranný nápoj se poskytuje přímo na pracovišti či nebo v jeho bezprostřední blízkosti tak, aby se jej mohl zaměstnanec snadno a bezpečně využít.

Jednotlivé profese se dělí do několika pracovních kategorií podle náročnosti vykonávané práce. Například u třídy práce I (administrativní pracovníci), se předpokládá ztráta tekutin cca 0,9 litru za osmihodinovou pracovní směnu, hygienický limit pro povinné poskytování ochranných nápojů tedy není naplněn. "Nicméně měřením v konkrétním případě může být prokázán opak a pak je třeba ochranné nápoje poskytovat. Lze tedy více než doporučit poskytování ochranných nápojů ve všech případech, jelikož zvláště při vysokých venkovních teplotách lze očekávat překročení hygienického limitu u všech tříd práce," uvedl pro business server Podnikatel.cz Michal Volný z Advokátní kanceláře [FABIAN & PARTNERS](#).

Administrativním pracovníkům voda z kohoutku stačí, dělníkům nikoli

Zatímco v případě administrativního pracovníka teoreticky postačuje přístup k pitné vodě, u náročnějších zaměstnání, jako třeba u řidičů nebo dělníků, by se poskytování ochranných nápojů mělo stát v podstatě automatickou záležitostí. Ochrannými nápoji zákon rozumí různé minerální vody, iontové nápoje či různé vody s obdobnými mikrobiologickými, fyzikálními a chemickými požadavky. Pro názornost, například profese řidiče (třída IIb) vyžaduje balenou minerální vodu slabě mineralizovanou, balenou pramenitou vodu nebo balenou kojeneckou vodu. Pokud podnikatel působí ve stavebnictví a zaměstnává dělníky (třída IIIb), mají jeho zaměstnanci nárok na přírodní minerální vodu středně mineralizovanou nebo na vodu s podobnou celkovou mineralizací.

Výběr konkrétních ochranných nápojů by měl zaměstnavatel určit po dohodě s lékařem. Seznam musí vycházet z náročnosti daného zaměstnání a zdravotního stavu konkrétních pracovníků. "S případným požadavkem na řešení konkrétního problému z oblasti pracovních podmínek a hygieny práce je možné obrátit se na příslušnou hygienickou stanici, případně oblastní inspektorát práce," radí Štěpánka Filipová, tisková mluvčí [ministerstva práce a sociálních věcí](#).

Za nezajištění pitného režimu pokuta až 2 miliony

Zaměstnavatel by zajištění pitného režimu, případně ochranných nápojů, rozhodně neměl podceňovat. Dodržování těchto povinností totiž kontrolují příslušné inspektoráty práce a hygienické stanice neposkytne-li zaměstnavatel zaměstnancům, kteří na to mají právo, ochranné nápoje, hrozí mu pokuta až ve výši 1 milion korun. Pokud pak podnikatel nezajistí pro své zaměstnance pitný režim, může dostat až dvoumilionovou pokutu. "Hygienické stanice k uložení sankce zpravidla přistupují až poté, co zaměstnavatel ani přes výzvu nezjedná nápravu a pokračuje v porušování povinností," uklidňuje právnička Petra Sochorová.

[Čtěte také: exPRESS: Inspekce práce si posvětila na malé podnikatele a rozdala pokuty za 60 milionů.](#)

Samotné hygienické stanice se pak zaměřují hlavně na provozy, kde tvoří zdroj tepelné zátěže technologie. V případě extrémních horkých dní se totiž „přehřívá“ většina vnitřních prostor a problémy zpravidla nemají jen klimatizované místnosti. "S výjimkou mimořádně teplých dnů nejsou problémy s podmínkami na pracovištích nijak mimořádně závažné, paradoxně více stížností bývá na klimatizované prostory. Je známo, že 10 až 15 % pracovníků je v klimatizovaných prostorách trvale nespokojeno," doplnil serveru Podnikatel.cz lékař Miroslav Slavík z [Hygienické stanice hl. m. Prahy](#).

Závěrem se sluší ještě dodat, že zaměstnavatel nesmí náklady na ochranné nápoje zaměstnancům srazit ze mzdy, a to ani částečně.